

אלו טרפות פרק שלישי חולין

מד.

עין משפט נר מצוה

לא א ב מיי פ"א מהל
 שמיטה ה' ו ופסי
 כ"ג סמט עשין סג
 טושיע יו"ד כ כע"ב
 לה ג מיי ש פ"ט ה'
 כל ועי היטב ככ"מ
 סמט ש טושיע יו"ד סי'
 כד סעי' טו:
 ל"ב ד ה מיי ש פ"ח
 ה' כ סמט ש
 טושיע יו"ד סמט לג סעי'
 א:
 ג ו מיי ש פ"ט ה' ה'
 ועין ככ"מ סמט ש
 טושיע יו"ד כ כע"ב:
 מא ז ה מיי ש סמט
 ש טושיע יו"ד ש
 וסי' לג סעי' י':

תורה אור השלם

1. הרקוב עיניו בראשו
 והכסיל בחשך חולץ
 ודעיניו גם אני שמקרה
 אקרו יקרה את כלם:
 קהלת ב יד

רבינו גרשום

ור' יהושע היא דאמר
 אין משגיחין בבת קול
 בבבא מציעא פרק הוהב:
 לא תציתו להני כלי
 רכיל יהודה אחי משמע
 דרב כו' דהכי סבירין
 מה דאיחמר תורבין הושט
 רב אמר במשהו מקום
 שחיטה הוא רב יהודה
 היא דאמר משמיה דרב:
 למעלה עד כמה עד מקום
 תפיסת יד קרוב לראש
 והשאר כשר לשחיטה: עד
 מקום שישעיר מקום יש
 בכר שמואלין אותו מפני
 השער שמודרין. ואיכא
 דגרסי יסעיר לשון רגודין
 בעי' דברין: והא רבינא
 אמר גניבא משמע דרב
 טפח ברוב כו' והיאך
 אמרת דכשר לשחוט עד
 מקום שישעיר: ואיבעית
 איתמא כי איתמר ההיא
 דרב כו' כלומר לעולם
 עד מקום שישעיר ומה
 דאמרת טפח ברוב סמוך
 לכרס זהו כרס הפנימי:
 בהורא דנפיש שעוריה
 אבל בבמהה בינונית
 חשוב ורש: תורבין
 הושט שניטל כולו מלחי
 כשר כלומר מבלעתא:
 הא דאיתקור איתקורי:
 כלומר איתקור איתקורי
 איכא ודאי עיקור סימנין
 אבל איגום איגומי. כלומר
 שנחקר מעליו סימנין
 ליכא עיקור סימנין. אלא
 לשמואל קשיא לשמואל
 דאמר שנטל כולו מלחי.
 האיכא עיקור סימנין לא
 קשיא (ה) התם דאינקוב
 אינקובי רבינא מה דאמר
 שמואל ברובו טרפה
 דאינקוב אקובי הכא
 דאמר כשר דאידלול
 אידלולוי כלומר שלא
 ינקוה אלא גדלולוי רבובא:
 התם דאיתפריק איתפריק.
 עצמן שנתפרקו הסימנין
 דאמרין שגדלולוי ברובן
 [כשרה] שגדלולוי מן הלחי
 ולא נתפרקו:

ורבי יהושע היא דאמר אין משגיחין בבת קול. תימה דקיימא לן
 כצית הלל משום צת קול וקיימא לן דרבי אליעזר שמומי
 הוא ולא חיישינן צת קול שפסק כותמיה צפרק הזהב (ב"מ דף טו):
 ויש לומר דשאני התם שלא יתמה אלא לכבודו דרבי אליעזר דאמר

מן השמים ויכחו ועוד דצת קול דצית
 הלל מסייע קרא דכתיב (שמות כג)
 אחרי רעים להטות דצית הלל רוצא
 הוא אלא דמעיקרא מספקא לן משום
 דצית שמאי מחודדין טפי אלץ מיה
 קול דרבי אליעזר רצנן דפלגי
 עליה הו רוצא ואס תאמר אמאי
 קאמר הכא הא מני רבי יהושע היא
 דאמר אין משגיחין צת קול הא
 איהו לא קאמר אלא אעזבא דרבי
 אליעזר דאנן נמי לא קיימא לן צת
 קול דרבי אליעזר וי"ל דכיון דקאמר
 לא בצמנים היא משמע דלית ליה
 דצטום דוכתא אין משגיחין צת קול:
ב"ר ברב עבדא. והא דאמרין
 לעיל רמינן עליה חומרי

דרב וחומרי דשמואל היינו למאי
 דס"ד והוה מני למימר כולה כשמואל
 עזבא דלאו מקום שחיטה הוא ואסר
 נמי צהגריס שליש שחטט שני שלישי
 אלא נקט כרצ משום דק"ל כרצ
 צהיסורי: **מדקאמר** נתנו בו
 חבמים שיעור כו'. ולא צני למימר
 דנתנו צו שיעור למטה דמללא פירש
 דכריו מסתמא צין למעלה צין למטה
 קאמר: **ב"ד** תפיסת יד. פירש
 צקונטרס ארבע אצבעות תימה
 דצנפון מלי אפרש רצינו יצחק בן
 רצינו ומאיר ארבע אצבעות צראמיס
 גדולים מכלן ואילין כל חד וחד לפי
 זמנה שהוא גדול וצה"ג מפרש כדי
 תפיסת יד כדנקיט איניש צשתי
 אצבעותיו ודצרייה דברי קבלה ויש
 לצני עליהם והאי דקרי לקמן (דף
 ג:) גמי לחולת א צתפיסת יד
 כמלא צנדא צ דמורא דהיינו ארבע
 אצבעות התם נקט כדי תפיסה סתם
 אצל הכא כדי תפיסת יד קאמר
 דמשמע כדי שיוכל לתפוס צשתי
 אצבעות ואפי' כל שאו:
והאיכא עיקור סימנים.
 לפירוט הקונטרס

דפ"ק (לעיל ב.) דבעיקור סימנים היא
 טרפה תימה ו דהיי פשיטא ליה דהויא טרפה על כרחך אינה
 נטרפה צתורבין הושט צנקצ צעלמא כמו צוושט עצמו ו ו כמו כן
 נימא דניטל כולו כשרה וכי תימא דצצירא ליה דלא גרע משמוטת
 הגרגרת שהיא טרפה זהו דוחק גדול ועוד דקא משני דצרכו
 כשרה אף על פי דפסוקת הגרגרת מן צרכו טרפה ולפירוש הלכות
 גדולות פריץ שפיר והא איכא עיקור סימנים אף ע"ג דלא הויא
 טרפה צשמוטה זו מ"מ צמה יכשר כיון דאין לו היתר צשחיטה
 ומיהו קשה לפי ט"ג דמאי פריץ והאמר רבה צר צנה סימנים
 שנדלדלו צרכו טרפה לפי המקנן קשה ליה ארבע צר צר חנה
 גופיה דאי טרפה הויא צהכי אס כן מהו עיקור דקיימא לן דלא הויא
 טרפה אלא שאין שחיטה מועלת צו א ומיהו ספריס דגרסי מעיקרא
 לא קשיא (ה) (הא דאקפל אקפולי) והא דאלדלו דלדלוי ו"ו"ל שיועד המקנן
 דמסיק לבסוף דרבה צר צר חנה איירי דאיפירוק אפרוקי צכח כלן
 מעט וכאן מעט דלא דהרס צריא אפי' טרפה ועיקור סימנין דלא הוי
 טרפה דאקפול אקפולי צנחת מעל הצער ומ"מ פריץ מלדלו דרבה צר
 צר חנה אלשון דלדול שחויצר המתרין וחור ומפרש לו דלדלו צשארתי

מחומרי צית שמאי ומחומרי צית הלל מפרש צפ"ק דעירובין
 (דף ט.) צתרי חומרי דסתמן אהדי כגון הך דשדרה וגולגולת
 דאפלוג צית שמאי וצית הלל לגבי אהל דהו להו צית שמאי לחומרא
 אוחומרי עד שסתמר שמי חוליות מטמא צהאל וצית הלל לקולא

ומחומרי בית שמאי ומחומרי בית הלל עליו
 הכתוב אומר והכסיל בחושך הולך אלא אי
 כבית שמאי כקוליהן וכחומריהן אי כבית
 הלל כקוליהן וכחומריהן הא גופא קשיא
 אמרת לעולם הלכה כדברי ב"ה והדר תני
 והרובה לעשות כדברי ב"ש יעשה לא קשיא
 כאן קודם בת קול כאן לאחר בת קול ואי
 בעית אימא אף לאחר בת קול ורבי יהושע
 היא דאמר אין משגיחין בבת קול מכל מקום
 קשיא אמר רב טבות כולה כרב עבדא רבי
 אתא רמי בר יהוקאל אמר לא תציתו להו
 להני כללי דכיל יהודה אחי משמיה דרב
 הכי אמר רב וושט נתנו [בו] חכמים
 שיעור (ה) מכלל דתורבין הושט לאו מקום
 שחיטה הוא וקאמר במשהו למעלה עד כמה
 אמר רב נחמן א עד כדי תפיסת יד למטה עד
 כמה אמר רב נחמן אמר רבה בר אבהו א עד
 כדי שישעיר איני והאמר רבינא אמר גניבא
 משמיה דרב טפח בוושט סמוך לכרס זהו
 כרס הפנימי אמאי כי קא שחט בכרס קא
 שחט אימא טפח בכרס סמוך לוושט זהו
 כרס הפנימי איבעית אימא כי קאמר רב
 בתורא דמשעיר טפי אמר רב נחמן אמר
 שמואל א תורבין הושט שניטל כולו מלחי
 כשר ותנא תנא א ניטל לחי התחתון כשר
 מתקיף לה רב פפא והאיכא עיקור סימנים
 ולרב פפא קשיא מתניתין יניטל לחי התחתון
 כשר בשלמא מתניתין לרב פפא לא קשיא
 היא דאיעקור איעקורי הא דאיגום איגומי
 מעילוי סימנים אלא לשמואל קשיא לא
 תימא כולו אלא אימא רובו (ו) והאמר
 רבה בר בר חנה אמר שמואל וסימנים
 שגדלדלו ברובן טרפה אמר רב שישא
 בריה דרב אידי היא דאקפל איקפולי התם
 דאפרוק אפרוקי: ופסוקת הגרגרת: תנא כמה
 פסוקת הגרגרת ברובה הכה רובה רב אמר

וי אמר רב רבי
 כי קאמר רב טפח צוושט מקרי
 כרס: **צורא דמשעיר טפי**. שהשער נכנס בתוך הושט טפח ועלעוס
 מקום שחיטה הוי צוושט עד מקום השער: **טורבין הושט שניטל**
כולו. לקמיה פריץ והא איכא עיקור סימנים: **וטנא טנא**. תנא
 דמתניתין דפרקיין מסיע עליה. **טנא כמו תנא דיקן: ניטל לחי התחתון**
כשר. וכיון שניטל הלחי נחלשו הסימנים שבלחי התחתון הם מחוברי:
קשיא פסני. דקתני כשר: **הא דאיעקור איעקורי**. עיקור סימנים כשנעקר
 הושט מן הלחי וכן הצער: **הא דאיגום איגומי מעילוי סימנים**.
 שנגמם הלחי מן הצער שמוטל על הסימנים בין הלחי והסימן דלאו
 עיקור הוא הסימנים שגורבין צצבר. **אלא לשמואל קשיא**. הא
 דרב פפא דלדידיה איכא עיקור סימנים דקאמר תורבין הושט
 שניטל דמשמע שהושט לצדו ניתק ונחלש מן הצער: **דאקפל**
אקפולי. שנקלף מעל הצער. אקפל כמו ונקלף ודומה לו וקפלו את
 הצבנים דמסכת סוטה (דף לה: ב'): **דאיפירוק אפרוקי**. כדבר
 הנעקר צכח שנעקר כאן מעט וכאן מעט עד רוצו דאותו מיעוט
 המחובר אינו מחובר ציחד הילכך לאו חצור הוא דלא הר צריא:
 רוב
 אינו כשל רבה צר צר חנה אצל לספריס דגרסי צמר והא אמר שמואל צרכו לא קשיא
 קשה לפירוש רצינו חנאל דמפרש דאפרוקי אפרוקי שנפרדו הסימנים זה מזה ליכא למימר
 שהמקנן היה יודע האמת דא"כ לא הוה פריץ מלי
 וי"ל כדי פריץ מרבה צר צר חנה הוה מני למימר וליטעמין תקשה לך דרבה צר צר חנה
 גופיה אי טרפה הויא עיקור הוי משכחת לה:

(א) [עין חוץ] ערכין צ:
 ד"ה מ שחלין. (ב) צרכות
 נב. צ"מ טו: פסוקה
 קרי. צימות ד. [עירובין
 א.]. (ג) [נקמן ע.]. (ד)
 [נקמן ד.]. (ה) [עיל
 מצ.]. (ו) [נקמן ע.]. (ז) [נ"א
 והא. ר"ל.]. (ח) [דף ג.].
 (ט) [שם לפיט אהא
 וקלפו סידר אכן צדף לו.
 איתא]. (י) [שבת קל: מה
 א.]. (יא) [שם לפיט אהא
 מט.]. (יב) [י"ל בתורא].
 (יג) עין ש"ל ורש"ל ובספר
 תפלות שמואל צשגות
 על רש"ל. (יד) צ"מ מ"י,
 (ט) צ"ל י"ל].

הגהות הב"ח

(א) נמי נתנו צו המסמ
 שיעור מדקאמר נתנו
 בו חכמים שיעור מכלל
 דמורכן: (ב) שם אלא
 אימא רובו (והאמר רבה
 וכו' דאפרוק אפרוקי)
 ח"מ וי"ב ס"א והאמר
 שמואל תורבין הושט
 ברובו הא דאינקוב
 אקפולי הא דאינקוב
 אינקובי והאמר רבה רב
 צר חנה אמר שמואל
 סימנים שנדלדלו צרכו
 טרפה אמר רב שישא בריה
 דרב אידי התם דאפרוק
 אפרוקי: (ד) רש"י מ"י
 טפח וכו' דקא סלקא
 אדעתיה ללא:

מוסף רש"י

אי כבית שמאי
 כקוליהן וכחומריהן. אי
 לענין טומאה לא תפיס לה
 חסרון צחולת אהת. לענין
 טריפה נמי לא תפיס
 הוא ופי כצ"ה למינה
 חסרון הוא למשנה חסרון
 הלא הכה (ד"ה א.ד.).
 ניטל לחי התחתון. מעל
 הצער והסימנים מחוברים
 צצבר (קמח וד.). סימנים
 שגדלדלו. נחלשו צכמה
 מקומות ומחוברין לען
 מעט וכאן מעט [כשר]
 חב. נעקרו מקומות
 הרבה (קמח וד.).

שיטה מקובצת

אן דהוה להו צו שחומרא
 דאמרי עד שחומרא
 ואת אמרת עד מקום
 שישעיר דהוא עד סוף
 הושט כולו: א סימנים
 הוי כשנעקר הושט: ח כל
 חזי וחד לפי קטנו ובעל
 ה"ג מפרש: ט גבי
 החלולת כדי תפיסה כמלא
 בטדא: ו תימה דהיא
 פשיטא ליה דהיא טרפה
 הא על כרחך: ז כמו
 בוושט עצמו אלא ברובו
 וכמו כן נימא: ח סימנים
 לפסא דגרסי מעיקרא את
 קשיא הא דאנקוב אקובי
 והא דאידלול אידלולוי
 י"ל שיריע המקנן. ובי"ב
 כן מצאתי מונה גופיה
 כ"י: ט גופיה אי טרפה
 הויא עיקור הוי משכחת
 לה:

(א) גירסת דביני היא כמו ג'
 ס"ה ס"ה ס"ה ה"ח כ"א
 צהגריס דגרסי והאמר
 שמואל מורכן הושט צרכו
 הא דאינקוב וכו'.